

De natuur als spiegel voor onze economie

De wereldwijde schuldenberg was nog nooit zo hoog als in 2020. Huishoudens, overheden en bedrijven staan bij elkaar opgeteld voor USD 226.000 miljard in het krijt bij hun financiers, dat is 350 procent van het mondiale bruto binnenlands product (bbp). Met name schulden van overheden staan inmiddels op recordniveaus.

TEKST JACK COX

Om het vertrouwen in stand te houden dat we in staat zijn om deze schulden terug te kunnen betalen hebben we jaarlijks een economische groei nodig van 2 tot 3 procent. Echter met jaarlijks 3 procent economische groei verdubbelt de economie elke 24 jaar, zeg maar iedere generatie. Terwijl we nu al een wereldwijde Ecologische Voetafdruk hebben van 1,7 planeet.

Als gehele wereldbevolking leven, consumeren en produceren we alsof we ruim anderhalve planeet tot onze beschikking hebben. Onze drang naar het steeds maar willen groeien maakt ons zo creatief dat we continu een voorschot weten te nemen op onze toekomst, of eigenlijk op de toekomst van nieuwe generaties, onze kinderen en kleinkinderen.

ONNATUURLIJK

Onze economische denkbeelden zijn onnatuurlijk te noemen, want we teren letterlijk in op onze leefomgeving. Blijkbaar is het onmogelijk voor ons om in het heden af te zien van een stuk welvaart ten gunste van toekomstige generaties.

In 1995 werd in het Yellowstone National Park een wolvenroedel geherintroduceerd. Na een periode van zeventig jaar afwezig te zijn geweest. De aantallen herten en reeën explodeerde in het gebied. Deze hadden ineens geen natuurlijke vijanden meer die op hun jaagden. De herten en reeën wisten de aanwezige vegetatie tot bijna niks terug te dringen. Ze graasden letterlijk alles weg. Totdat de wolven arriveerden. Als eersten doodden ze een gering aantal herten, maar dat was niet het allerbelangrijkste. Het allerbelangrijkste was: ze veranderden het gedrag van de herten. Zij gingen nu bepaalde delen van het gebied mijden. Onmiddellijk begonnen deze

plekken op te bloeien. Bomen namen enorm in omvang toe. Diverse vogelsoorten kwamen hierdoor terug. Het aantal bevers nam toe. Bevers creëren niches voor andere dieren zoals otters, vissen, muskusratten etc.. Wolven doodden coyotes waardoor konijnen en muizen in aantal toenamen. Hierdoor kwamen er meer haviken, wezels en vossen. Die zich voeden met het voedsel dat de wolven achterlieten. Kortom, de wolven brachten de balans terug in het ecosysteem.

BASIS

Evenwicht in de natuur is de basis van ons bestaan. Vergelijk je dit met hoe wij op onze financiële markten onze problemen oplossen lijkt dit het tegenovergestelde. In het bestrijden van de economische crisis is vanaf 2008-2009 het uitgangspunt om de markten zoveel mogelijk te ontlasten en te ontlasten van natuurlijke vijanden.

Rente is een van de natuurlijke vijanden van de financiële markten. Er werd alles aangedaan om de rente zo laag mogelijk te krijgen. Hierdoor konden bedrijven zich goedkoop financieren. Projecten en investeringen die eerst niet rendabel waren, werden dat op deze manier wel. Consumenten konden eenvoudiger een hypotheek krediet krijgen wat de huizenverkoop evenals de prijzen van huizen een positieve impuls gaf. Ook aandelenbeurzen profiteerden van de lage rente. Bij een lage rentestand wordt de winst uit de toekomst een stuk hoger gewaardeerd. Dit alles gebeurde met de onderliggende gedachte om het vertrouwen in de economie te herstellen door het creëren van een welvaartseffect. De reële economie kon op haar beurt weer profiteren van het herstel van de financiële markten.

Op het eerste gezicht zijn de gekozen maatregelen perfect geweest en hebben ons behoed voor veel erger. De Grote Depressie van de jaren '30 van de vorige eeuw hebben we op deze wijze mooi buiten de deur weten te houden. Toch blijft het knagen.

Want hoe kan het zijn dat de natuur een evenwicht creëert door het samenvoegen van natuurlijke vijanden, terwijl wij mensen de balans weten terug te brengen door het elimineren van de natuurlijke vijand?

Is onze balans dan slechts een wankel evenwicht? ■

Jack Cox is directeur vermogensbeheerder Forza Asset Management en auteur van Vlindereconomie.